

tighedsfuldhed for Dagen, kunde Konsistorium ikke undlade at gribe den Lejlighed, der her frembød sig, til at indstille, at der ved Ændringsforslag til Finanslovens 3die Behandling søgtes udvirket, at Dr. Bloch blev stillet jevnbyrdig med de øvrige Medlemmer af Fakultetet med Titel og Løn som ordinær Professor eller, hvis dette skulde vise sig umuligt, i det Mindste blev udnævnt til extraordinær Professor med en Lønning af 3200 Kr.

I Skrivelse af 28de Januar 1891 til Konsistorium udtalte Ministeriet, at ihvorvel det fuldtud maatte erkjende Rigtigheden af Konsistoriums Udtalelser om den foreslaaede Forbedring af Dr. Blochs Stilling som extraordinær Docent ved Universitetet, i hvilken han midlertidig var ansat, saalænge Professoratet i Kirurgi ikke kunde forenes med den tilsvarende Overlægeplads ved Frederiks Hospital, beklagede Ministeriet, paa Grund af de særegne Forhold ved denne Ansættelse, at være ude af Stand til i alt Fald for Øjeblikket til at foretage noget Skridt i den foreslaaede Retning.

III. Forelæsninger, Øvelser og Examina.

1. Den filosofiske Prøve.

I Henhold til den ved Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 27de April 1886 givne Bemyndigelse for det filosofiske Fakultet, jfr. Univ. Aarb. f. 1885—86 S. 49, er det blevet tilladt forskellige Studerende, der i Januar 1891 havde bestaaet Adgangsexamen, at indstille sig til den filosofiske Prøve i Sommeren 1891, ligesom det er givet forskellige Studerende, paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste, Tilladelse til at indstille sig til Prøven til ekstraordinære Tider.

2. Forelæsninger og Examiner under det theologiske Fakultet.

a. *Prøven i patristisk Latin.*

Under 13de November 1890 indsendte Konsistorium til Kirke- og Undervisningsministeriet en Skrivelse fra det theologiske Fakultet, hvori dette meddelte, at det paa Grund af Professor, Dr. theol. Madsens Bortrejse vilde falde vanskeligt at skaffe det fornødne Antal Examinatorer ved den patristiske Prøve i den da forestaaende Examinstermin, ligesom der næppe vilde blive Tid til den mundtlige Prøves Atholdelse i Januar Maaned. Fakultetet anholdt derfor om, at Professor, Dr. phil. V. Schmidt maatte deltage i Examinationen ved fornævnte Prøve samt at Prøvens mundtlige Del maatte afholdes i Tiden umiddelbart før Jul.

Ved Skrivelse af 21de s. M. bifaldt Ministeriet Fakultetets Andragende.

— I Henhold til Fakultetets Indstilling bifaldt Kirke- og Undervisningsministeriet under 26de Januar 1891, at Stød. theol. N. N. paa Grund af Svaghed i den højre Arm maatte, naar han i sin Tid indstillede

g til Examen i patristisk Latin, erholde en Time længere Frist end den ordvanlige til Udarbejdelsen af den skriftlige Opgave, nemlig 3 Timer i stedet for 2 Timer.

b. *Theologisk Embedsexamen.*

Under 13de November 1890 indsendte Konsistorium til Kirke- og Undervisningsministeriet et Andragende, hvori det theologiske Fakultet bærkede, at det under den daværende Vakance i Fakultetet i Anledning af Professor, Dr. theol. Buhls Afgang vilde være forbunden med store Anskeligheder, særlig paa Grund af den forøgede Tilgang af Kandidater, at bestride Examinationen med det formindskede Antal Professorer. Fakultetet anholdt derfor om, at Professor, Dr. phil. V. Schmidt, der var Censor ved den theologiske Embedsexamen, maatte blive beskikket til at deltage i Examinationen ved bemeldte Examen i December—Januar 1890—91 og i Maj—Juni 1891. Da Professor V. Schmidt i dette Tilfælde foreløbig maatte nuncere paa det Honorar, han oppebar som fast Censor ved bemeldte Examen, henstillede Fakultetet, at der af den ved Professor Buhls Afgang udbetalt Professorlønning udbetaltes Professor Schmidt et passende Honorar for ovennævnte Virksomhed, hvorhos Fakultetet forventede, at Professor Schmidt, naar hans Medhjælp ved Examinationen ikke længere bevilgedes, atter vilde kunne overtage sin tidligere Funktion som Censor ved theologisk Embedsexamen.

Ved Skrivelse af 26de s. M. bifaldt Ministeriet fornævnte Ordning, og saaledes at der herfor udbetaltes Professor Schmidt et Honorar af ialt 1600 Kr., at udrede af den ledige Professorlønning.

Forelæsninger og Examinering under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

a. *Forskjellige Afgjørelser.*

Ved Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 6te Februar 1891 blev der meddelt de juridiske Professorer Tilladelse til først at begynde deres Forelæsninger i Foraarshalvaaret 1891 en Uge efter Afslutningen af juridiske Examineringer.

— I Skrivelse af 28de November 1890 meddelte Ministeriet, at det havde skrevet Stud. jur. N. N., at et af ham indgivet Andragende om Tilladelse til at indstille sig til fuldstændig juridisk Examen i dens hidtilværende Skikkelse næst et Aar, efterat Fristen for dennes ordinære Afholdelse var udløbet, ikke havde kunnet bevilges. Fakultetet havde i Skrivelse af 21de s. M. bemærket, at det maatte fraraade Andragendets Bevilgelse, da den i Anledning af 26de September 1890 § 14, 2det Stykke indeholdte Bestemmelse om, at man kunde sigte til Studerende, som paa Anordningens Udgivelsestid kunde have fuldendt deres Studier til Examensterminen 1891—92, men at Sygdom eller deslige bleve hindrede i at underkaste sig Examen til den Tid, men ikke til Studerende, der — saaledes som Andrageren — havde

længere Studietid tilbage og følgelig efter selve Anordningens Tanke vare henviste til at tage Examen efter den nye Ordning.

— Ved Afholdelsen af den fuldstændige juridiske Examen i Vinteren 1891 meddelte Fakultetet nogle Kandidater Tilladelse til, paa Grund af Sygdom, at indstille sig til den mundtlige Del af Examen paa et senere Tidspunkt, end deres Numre lød paa.

— Ved Skrivelse af 14de Februar 1891 meddelte Ministeriet, efter Fakultetets Indstilling, Stud. jur. N. N., der havde bestaaet den skriftlige Del af den fuldstændige juridiske Examen i Vinteren 1890—91, men paa Grund af Sygdom ikke havde indstillet sig til den mundtlige Prøve, Tilladelse til atter at indstille sig til bemeldte Examen i Sommeren 1891.

— Ligeledes bevilgede Ministeriet ved Skrivelse af 18de April s. A., efter Fakultetets Indstilling, et lignende Andragende fra Stud. jur. N. N.

b. Forhøjelse af Honoraret for Protokolførsel ved Examinerne under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

I Skrivelse af 20de December 1890 til Kirke- og Undervisningsministeriet meddelte det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, at det fra de juridiske og statsvidenskabelige Kandidater, der i de senere Aar havde været antagne til at føre Protokollen ved de under Fakultetet hørende Examinere havde modtaget et Andragende, dels om Forhøjelse fra 10 Kr. til 16 Kr. daglig af det for nævnte Hverv fastsatte Honorar, dels om en Forandring i Beregningsmaaden af dette Honorar. I førstnævnte Henseende havde Andragerne fremhævet, at Honoraret var fastsat ved Ministeriets Skrivelse af 28de November 1857, altsaa for over 30 Aar siden og under ganske andre økonomiske Forhold end de nuværende. Da enhver ordinær Examensdag krævede Protokolførerens Nærværelse i mindst 6 Timer (fra Kl. $8\frac{3}{4}$ til $2\frac{3}{4}$), repræsenterede Honoraret kun en Godtgjørelse af ca. $1\frac{2}{3}$ Kr. pr. Time, hvilket var mindre, end der i Almindelighed tilstodes for andre private eller offentlige Beskæftigelser af lignende Karakter. Protokolførerens Arbejde lagde derhos, skjønt det kun varede en forholdsvis kort Tid af Aaret, betydelige Hindringer iveness for Overtagelsen af andre Forretninger og nødvendiggjorde til sine Tider en betydelig og ofte vanskelig gennemførlig Indskrænkning i de Paagjældendes stadige Arbejde. Andragerne havde endvidere ønsket Honoraret for hver enkelt Dag, med forholdsmæssig Afkortning efter Antallet af Examinander, bestemt saaledes, at det alene rettede sig efter Antallet af de paa det offentlige Opslag om mundtlig Examen givne daglige Examinander uden Hensyn til, om nogen af disse senere afmeldte sig eller udeblev. Protokolførerne maatte nemlig med Hensyn til den Tid, der skulde holdes disponibel, rette sig efter det paa det offentlige Opslag angivne Tal af Examinander. Fakultetet ansaae begge disse Ønsker for vel begrundede og bemærkede særligt, at et Honorar af 16 Kr. pr. Dag vilde give $2\frac{2}{3}$ Kr. pr. Time, hvilket ikke kunde betragtes som overdreven Betaling, naar Hensyn toges til de særlige Kvalifikationer, som en Protokolfører burde besidde.

I Henhold til Fakultetets Indstilling bifaldt Ministeriet ved Skrivelse af 29de Januar 1891, at det ved Ministeriets Skrivelse af 28de November

1857 fastsatte Honorar for Protokolføringen ved de under det rets- og naturvidenskabelige Fakultet henhørende Examinere forhøjedes fra 10 til 16 R. for enhver ordinær Examen dag, med forholdsmæssig Afkortning for de dage, der vare bestemte til Examination af et ringere Antal af Examinander end det ordinære, idet der ved Beregningen af Examinandernes Antal alene blev at gaa ud fra den Bekjendtgørelse om Examen, som den forudgaaende dag fandtes opslaaet paa Universitetet. Den ved hver Examens Slutning indkomne Regning fra Protokolføreren kunde, naar Dekanus ikke var tilstede, paa hans Vegne af enhver examinerende Professor anvises til Udtalning. De fastsatte Regler traadte i Kraft for alle i Vinterterminen 1890—91 afholdte Examiners Vedkommende.

4. Forelæsninger og Examina under det lægevidenskabelige Fakultet.

Under 24de September 1890 bifaldt Ministeriet, efter det lægevidenskabelige Fakultets Indstilling, at 2de Studerende, der havde indstillet sig til den i Sommeren s. A. afholdte 1ste Del af den lægevidenskabelige Embedsexamen, men, efterat have aflagt Prøve i Dissektion, paa Grund af Sygdom havde maattet forlade Examen, atter maatte indstille sig til bemeldte Examen i Vinteren 1890—91, saaledes at de beholdt Karakteren i Dissektion.

— I Anledning af et Andragende fra Stud. med. & chir. N. N., der i Sommeren 1890 havde indstillet sig til 1ste Del af lægevidenskabelig Embedsexamen, men paa Grund af Sygdom havde forladt Examen, om Tildelse til at beholde den ved denne Examen meddelte Karakter i Dissektion, bemærkede Fakultetet, at det ikke kunde anbefale Andragendet, da Andrageren paa Grund af det slette Udfald ved Examinationen i de to første mundtlige Fag havde forladt Examen uden Sygeanmeldelse. Paa Grund af Andragerens Helbredstilstand mente Fakultetet derimod at kunne anbefale en eventuel Ansøgning om, at han maatte udsætte den til Sommerexamen 1891 hørende Dissektionsprøve til Examen i Vinteren 1891—92. Under 6te Marts 1891 meddelte Ministeriet Fakultet, at Andrageren efter Ansøgning vilde kunne vente at opnaa den af Fakultetet nævnte Dispensation.

— Under 21de April 1891 bifaldt Ministeriet, efter Fakultetets Indstilling, at Stud. med. & chir. N. N., der havde indstillet sig til den i Vinteren 1890—91 afholdte 1ste Del af den lægevidenskabelige Embedsexamen, men, efterat have aflagt Prøve i Dissektion, paa Grund af Sygdom ikke havde fuldendt Examen, atter maatte indstille sig til bemeldte Examen i Sommeren 1891, saaledes at han beholdt Karakteren i Dissektion.

5. Forelæsninger og Examinere under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Lægevidenskabelig Forberedelsesexamen.

I et af Stud. med. & chir. N. N. indgivet Andragende anholdt denne, at i Sommeren 1889 havde underkastet sig Prøven i Botanik ved den

lægevidenskabelige Forberedelsesexamen med Karakteren Haud illaud. II. gr., derpaa i Januar 1890 havde taget Examen i de øvrige Fag samt i Sommeren 1891 paany indstillet sig til Prøven i Botanik, hvor han erholdt Karakteren Non contemnendus, om, at maatte beholde Karakteren ved den første Prøve i Botanik.

Efterat det lægevidenskabelige Fakultet under 5te Juli 1890 havde udtalt, at det ikke fandt Anledning til at anbefale Andragendet, bemærkede Kirke- og Undervisningsministeriet i Skrivelse af 25de s. M. til Fakultetet, at det i et ganske analogt Tilfælde under 11te September 1884 af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet var blevet udtalt, at den i »Samling af de for Universitetsforholdene gjældende Retsregler« § 163, 1ste Stykke, fremstillede Regel utvivlsom havde Hjemmel i Forholdets Natur og akademisk Sædvane, hvorefter den for en bestaaet Examen erhvervede Karakter ikke mistede sin Gyldighed derved, at den Paagjældende paany indstillede sig til samme Examen uden at opnaa et gunstigere Resultat. Da denne Opfattelse var godkjendt af Ministeriet ved hin Lejlighed, og da Ministeriet fremdeles maatte anse dens Rigtighed for i al Almindelighed at være hævet over al Tvivl, anmodede Ministeriet Fakultetet om at tage Andragendet under fornyet Overvejelse, forsaavidt som der i den lægevidenskabelige Forberedelsesexamen maatte kunne findes nogen Hindring for Anvendelsen af den her omtalte almindelige Grundsætning. Ministeriet tilføjede, at det maatte ønske denne Grundsætning anvendt paa ensartet Maade ved alle Universitetsexaminer, og begjærede eventuelt en udtømmende Motivering af dens Fravigelse i det omhandlede Tilfælde.

I Skrivelse af 18de September 1890 bemærkede Fakultetet, at det maatte fastholde sit Synspunkt i den omhandlede Sag, fordi det stod i den Formening, at den nævnte § 163 omhandlede Hovedexamens-Karakterer, medens der i den foreliggende Sag var Tale om en Specialkarakter i et enkelt Fag af den lægevidenskabelige Forberedelsesexamen, der bestod af Prøverne i Kemi, Fysik, Zoologi og Botanik. Det sidstnævnte Fag kunde ganske vist til Tider paa Grund af Forholdene tages for sig, men derfor blev Faget dog en Del af Forberedelsesexamen, og Fakultetet skjønnede derfor ikke, at den omtalte Paragraf nødvendiggjorde Indrømmelse af den ansøgte Bytning. En saadan Indrømmelse vilde efter Fakultetets Opfattelse kunne medføre uheldige Konsekvenser, idet en Student, efter et saadant Præcedens, vilde kunne indstille sig flere Gange til lægevidenskabelig Forberedelsesexamen og derefter stykke et Examensudfald sammen ved at udvælge de bedste Karakterer for de forskellige Fag fra forskellige Examiner.

Under 6te Oktober 1890 meddelte Ministeriet Fakultetet, at det var enig med Fakultetet i, at den i fornævnte § 163 fremstillede Regel ikke burde komme til Anvendelse i Tilfælde som det foreliggende, og derfor havde afslaaet Andragendet.

— Ved Skrivelse af 31te Oktober 1890 afslog Ministeriet et Andragende fra Stud. med. & chir. N. N., der i 1883 og 1884 havde underkastet sig Examen i Grundvidenskaberne for Veterinærer, om Fritagelse for de under den lægevidenskabelige Forberedelsesexamen hørende Prøver i mundtlig og

aktisk skriftlig Kemi. Examenskommissionen for nævnte Examen og det lægevidenskabelige Fakultet fraraadede Andragendet, da Andrageren kunde have taget Veterinærexamens 1ste Del og saaledes ikke faaet den Bestelse i sine kemiske Kundskaber, som Farmakologien gav, og det tilføjet var 6 à 7 Aar siden, han var blevet prøvet i Kemi.

— Under 22de November 1890 afslog Ministeriet, efter det lægevidenskabelige Fakultets Indstilling, et Andragende fra Stud. med. & chir. N. om, at han maatte beholde den ham i Sommeren 1889 tildelte Karakter ved Prøven i Botanik ved den lægevidenskabelige Forberedelsesexamen, naar han paany indstillede sig til den paagjældende Examens øvrige Dele i Vinteren 1890—91.

— Ved Skrivelse af 17de Juli 1891 bevilgede Ministeriet et Andragende Cand. phil. N. N. om, at den af ham i 1891 med 1ste Karakter tagne 1ste Del af Forstexamen maatte træde istedetfor lægevidenskabelig Forberedelsesexamen som Adgangsberettigelse til at studere Medicin ved Universitetet, saaledes at Karakterberegningen ved den eventuelle Embedsexamen ordnedes paa den Maade, at Examenskarakteren blev at beregne med 2 Karakterer færre end ellers. Andragendet blev anbefalet af det lægevidenskabelige Fakultet og Kommissionen for nævnte Forberedelsesexamen, og den sidstnævnte Kommission bemærkede, at der ved Forstexamen stilledes mindre end ligesaa store, ja vel endog ikke lidet større Fordringer end ved lægevidenskabelig Forberedelsesexamen, samt at den af Andrageren aflagte Forstexamen vistnok ogsaa borgede for en noget mere almindelig Modenhed end den lægevidenskabelige Forberedelsesexamen. Kommissionen bemærkede endelig, at hvis Andragendet bevilgedes, maatte Sagen forventelig ordnes paa samme Maade, som da der i sin Tid var meddelt en lignende Tilfælde, nemlig saaledes, at Forberedelsesexamen for Andragerens Vedkomende faldt bort, og at Examenskarakteren ved Embedsexamen beregnedes med 2 Karakterer færre end ellers.

6. Skoleembedsexamen.

Forslag om Optagelse af Sløjd m. m. som Fag ved Skoleembedsexamen.

Under 4de Juli 1890 indsendte *Bestyrelsen for „Dansk Sløjdforening“* Kirke- og Undervisningsministeriet en Skrivelse, hvori udtaltes Følgende:

Efterat nu en Række Aar var forløben, siden de første Skridt gjordes til Indførelse af Sløjdundervisning i Landets Skoler, turde det være paa sin Plads at henlede Opmærksomheden paa, hvad der — særlig i Retning af Læreruddannelse — endnu maatte siges at staa tilbage for at kunne fredsstille de Fordringer, en fortsat Udvikling vilde medføre.

Af de c. 60 Undervisningsanstalter, ved hvilke der undervistes i Sløjd, er 14 udelukkende Sløjdskoler, af hvilke de fleste vare oprettede i Byer, hvori Sløjdundervisningen endnu ikke var indført i det bestaaende Skolevesen. Af Folkeskoler i By og paa Land havde endnu kun 4 optaget Sløjdundervisning, af Realskoler derimod 8, af Latin- og Realskoler 10. Landets Sløjdundervisningen altsaa maatte siges endnu at være i sin

Vorden for Folkeskolens Vedkommende, var der en forholdsvis rig Tilgang ved »Dansk Sløjdlærerskole« af Folkeskolelærere fra Landets forskellige Egne, som til deres øvrige Læreruddannelse ønskede at føje Uddannelse som Sløjdlærere. Der vilde saaledes sandsynligvis indtil Videre være tilstrækkelig mange brugelige Lærerkrafter til Raadighed, naar efterhaanden et voksende Antal Folkeskoler fik Sløjdundervisning indført, en Opgave, til hvis snarlige Løsning »Dansk Sløjdforening« vilde anse det for magtpaaliggende at arbejde hen med de Midler, den raadede over. Lykkedes det for Alvor at faae Folkeskolen med i Bevægelsen, vilde Øjeblikket være kommet til at optage Tanken om at faae Sløjden indført i den almindelige Læreruddannelse som Seminarie- og Examensfag.

Paa den højere Skoles Omraade var Forholdet et andet. Medens det her var et forholdsvis stort Antal Skoler, der havde bragt Ofre for at indføre det nye Fag i Erkjendelse af dettes almen-godkjendte Betydning for Opdragelsen og Undervisningen, havde det hidtil været forbundet med store Vanskeligheder at skaffe passende Lærerkrafter tilveje til disse Skoler. Det vilde fra Skolens Synspunkt være det Ønskeligste, at Lærerne i Sløjdkom fra de samme Kredse, der iøvrigt afgave Lærere til den højere Skole; kun derved vilde man opnaa den nødvendige Enhed i Skolens Virksomhed og indbyrdes Forstaaelse mellem de samarbejdende Lærere og mellem Lærere og Disciple. Naar det maatte siges at være et af Hovedformaalene for Sløjdundervisningen at udvikle Agtelsen for det legemlige Arbejde og den legemlige Udvikling, saa vilde dette Maal sikrest kunne naaes, naar de, der overfor Disciplene repræsenterede dette Arbejde, tillige stode som Repræsentanter for de aandelige Opgaver, Skolen til alle Tider havde lært sine Elever at respektere. Det vilde derfor baade for Skolen i det Hele og for Sløjdundervisningen være det Heldigste, om Sløjdlæreren tillige var istand til at lede Undervisningen paa andre Omraader. Betingelsen for en Tilgang af denne Art var, at Sløjdlæreren gennem sin Uddannelse var ligestillet med Skolens øvrige Lærere og derfor gennem Ansættelse og Lønning og sin Del i Skolegjerningen knyttedes ligesaa fast og alsidigt til Skolen som ethvert andet Medlem af denne Lærerbestand.

Det var ved den gennem Anordningen af 25de Oktober 1883 indførte Skoleembedsexamen Hensigten at fastslaa en Ligeberettigelse mellem Skolens forskellige Faggrupper, som ikke tidligere havde fundet Sted. Naar det nu maatte indrømmes, at den Undervisning, der samlede sig om Legemets Udvikling og den aandelige Væxt, som naaedes derigjennem, udgjorde en væsentlig og nødvendig Side af al Skolegjerning, vilde det være naturligt ogsaa at betone dette ved Læreruddannelsen *ved at udvide den bestaaende Skoleembedsexamen med en Faggruppe, ved hvilken Sløj (og Gymnastik) i Forbindelse med naturvidenskabelige eller sproghistoriske Videnskabsfag dannede et til Læreruddannelse passende Hele*, — en Tanke, der svarede til, hvad den af Regjeringen nedsatte Gymnastikkommission ogsaa havde fremsat i sin i April 1888 afgivne Betænkning. Efterhaanden som de Studenter, der fra Skolerne sendtes til Universitetet, allerede som Drengene havde følt Sløjdundervisningens Betydning for dem ved den

lægge Skolegang, vilde en saadan Faggruppe sikkert kunne paaregne en rigtig Tilslutning, naar det var givet, at man herved kunde naa en paa afdvanlig Maade betrygget Fremtidsstilling. For Staten, der med en aarlig Understøttelse hjalp Landets Skoler til at indføre Sløjdundervisning, vilde det ikke være uden Betydning, at dette skete paa den for Skolen og dens Elever mest formaalstjenlige Maade.

Hvad den særlige Forberedelse i Sløjd eventuelt til Skoleembedsexamen angik, saa havde den af Staten støttede »Dansk Sløjdlærerskole« i de forløbne Aar naaet en saa fast organiseret Form for sin Læreruddannelse, at man i denne vilde have noget Bestaaende at knytte sig til.

Under 7de August 1890 anmodede *Kirke- og Undervisningsministeriet* Consistorium om at indhente Betænkninger over fornævnte Sag fra det filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Det filosofiske Fakultet — indenfor hvilket dog Professor Kroman havde forbeholdt sig at indgive et Separatvotum — udtalte i Skrivelse af 9de September s. A., at Andragendet, forsaavidt det gik ud paa at forelaa en Ordning som den foran nævnte, i Virkeligheden hvilede paa en Miskjendelse af Principerne for de ved Anordning af 25de Oktober 1883 indførte »Skoleembedsexaminer ved Københavns Universitet«. Hensigten med Indførelsen af disse Examinere var ingenlunde, som det hed i Andragendet, »at fastslaa en Ligeberettigelse mellem Skolens forskjellige Fag«, saaledes at Optagelsen af Sløjd (og Gymnastik) paa nogen Maade skulde kunne betegnes som en naturlig Konsekvens af Principerne for disse Examinere. Det, der derved tilstræbtes, var — som det blev udtalt i den Betænkning, hvormed Universitetet i sin Tid motiverede Forslaget til Indførelsen af nye Skoleembedsexaminer — »en ensartet Ordning af en Række Embedsprøver, der kunne formodes at være af omtrent lige Vanskelighed, ligesom de ere bestemte til at give lige Rettigheder«. Men først og sidst hvilede hele Ordningen af disse Examinere paa det strengt fastholdte Princip, at de kun skulde og kunde omfatte Grupper af saadanne Videnskabsfag, der paa den ene Side vare Gjenstand for den lærde Skoles Undervisning, saaledes som denne var ordnet ved Lov, og for de afsluttende Prøver, der atter vare en Betingelse for Adgang til Universitetet, og i hvilke paa den anden Side Universitetet, hvortil disse Examinere udtrykkelig vare knyttede, kunde og burde kunne vejlede og prøve den vordende Lærer. Det behøvede herefter sikkert ikke udførligt at paavises, hvorledes Optagelsen af Sløjd (og Gymnastik) som Fag ved Skoleembedsexamen i Virkeligheden under ethvert af disse Synspunkter var uforenelig med de Principer, paa hvilke Anordningen af 25de Oktober 1883 hvilede. Ikke blot indtog Sløjd (og Gymnastik) indenfor Skolens Undervisningskreds og i Forhold til dens afsluttende Prøver en anden Stilling end de Videnskabsfag, der indgik i Skoleembedsexaminerne, men Universitetet manglede ethvert Middel til at vejlede og examinere deri, og Oprettelsen af et Professorat i Sløjd (og Gymnastik) ved Universitetet maatte betragtes som liggende ganske udenfor hvad der var dettes Opgave. Disse Fag maatte i saa Henseende nærmest sammenstilles med Tegning, Skrivning eller Sang,

Fag, der dog forlængst allerede — ligesom jo Gymnastik — havde haft en anerkjendt Plads ved Skolens Undervisning, og med Hensyn til hvilke der med fuld Ret kunde siges det samme, som der i Andragendet fremhævedes angaaende Sløjd, at det vilde være ønskeligt, om Lærerne deri kunde komme fra de samme Kredse, der iøvrigt afgave Lærere til den højere Skole. For dem, der vilde være Lærere i disse forskjellige Færdigheder, var der ingen anden Udvej end at skaffe sig den nødvendige theoretiske og praktiske Uddannelse ad privat Vej eller gennem andre Institutioner end Universitetet, og dersom der skulde kræves en lignende Garanti for deres Uddannelse som den, Universitetet ydede gennem sine Examinere, maatte det selvfølgelig blive vedkommende andre Institutioners Sag at tilvejebringe den (jfr. f. Ex. Afgangsexamen ved »dansk Sløjdscole«). Men det vilde tillige være en Selvfølge, at der ikke burde kunne være Tanke om, at en saadan, under en helt anden Institution henhørende Prøve paa nogen som helst Maade skulde kunne indordnes som organisk Led i Universitetets Skoleembedsexamen.

I Betragtning af det Udviklede maatte Fakultetet paa det Indstændigste fraraade at imødekomme det foreliggende Forslag om at udvide den bestaaende Skoleembedsexamen ved Universitetet med Sløjd (og Gymnastik).

Men idet Fakultetet maatte stille sig paa denne Maade ligeoverfor Hovedpunktet i Andragendet, benyttede det gjerne Lejligheden til at udtale sin Anerkjendelse af den udviklede Betydning baade i legemlig og aandelig Henseende, som Undervisning i Sløjd utvivlsomt vilde kunne have ogsaa for den lærde Skoles Disciple, og til at fremhæve sin Tilslutning til den Tanke, hvorpaa Andragendet egentlig hvilede, nemlig Ønsket om, at Undervisningen i dette Fag — og ligesaa i Gymnastik, og det maatte tilføjes, ogsaa i de andre ovenfor nævnte Færdigheder — saavidt mulig efterhaanden maatte kunne overtages af Lærere, der tillige repræsenterede Skolens aandelige Opgaver, hvorved ogsaa Kløften mellem forskjellige, i almindelig Uddannelse og i social Stilling uligestillede Klasser af Lærere efterhaanden mere og mere vilde kunne udjevnes. Fakultetet saae imidlertid ikke rettere, end at dette Maal, ved en rolig Udvikling paa Grundlag af det engang Bestaaende, maatte kunne søges naaet ad en meget simpler og naturligere Vej end den, der foresloges i Andragendet, nemlig ved at der gaves Kandidater, som havde bestaaet en Skoleembedsexamen ved Universitetet (eller eventuelt Studenter, som endnu forberedte sig dertil), Lejlighed til at uddanne sig i et — eller flere — af de her omhandlede Fag og underkaste sig en Afgangsprøve deri dér, hvor en saadan paa betryggende Maade maatte være indrettet, som et selvstændigt og uafhængigt Tillæg til deres Embedsexamen. Naar først en Begyndelse i denne Retning var gjort, kunde det sikkert ikke betvivles, at en saadan Vej vilde blive søgt af stedse Flere, idet der jo — foruden at selve Uddannelsen for den, der blot havde nogen Interesse og Anlæg derfor, vilde frembyde en sund og behagelig Afvexling fra de theoretisk-videnskabelige Universitetsstudier — derved blev aabnet en Kilde til Erhverv, som under den stor

Conkurrence utvivlsomt vilde være saare velkommen for Mange, og saadanne Kursus vilde sikkert finde stigende Tilslutning, jo mere de Studenter, der sendtes til Universitetet, allerede fra Skolen medbragte ikke blot Forundskaber i disse Fag, men ogsaa Følelse for deres Betydning.

Saafrømt denne Tanke maatte finde Tilslutning, henstillede Fakultetet, at der til en Begyndelse af Ministeriet udsattes særlige Understøttelser for saadanne Candidati magisterii (med Skoleembedsexamen) — eventuelt ogsaa Studenter, der forberedte sig til denne Examen — som vilde gjenemgaa en med en Prøve afsluttet Læreruddannelse i Gymnastik eller Sløjd eller, om muligt, et af de andre ovenfor nævnte Fag, blandt hvilke maaske særlig turde fremhæves Tegning.

Fakultetet udtalte til Slutning, at det, saafrømt der muligvis senere maatte fremkomme yderligere Forslag, der i Almindelighed eller med en bestemt Formulering tilsigtede nogen Ændring i Anordning af 25de Oktober 1883 eller de Principer, hvorpaa denne hvilede, nærede fuld Fortrøstning til, at der da paany vil blive givet Universitetet Lejlighed til at ytre sig derom.

Professor, Dr. Kroman bemærkede i sit Separatvotum Følgende.

Ikke blot som Docent i Pædagogik, men allerede som Medlem af det Fakultet, der i mere end een Henseende ogsaa havde til Opgave at varetage de højere Skolers Interesser, følte han sig opfordret til at udtale sig om det fornævnte Andragende ud fra et noget bredere Synspunkt end flere af sine Kolleger.

Det forekom ham, at Hovedpunktet i Andragendet kunde udtrykkes i følgende Spørgsmaal: Vilde det ikke være rigtigt at indrette en Skoleembedsexamen i Sløjd og Gymnastik i Forbindelse med flere eller færre andre Fag — ved Universitetet eller andetsteds — og lade denne Examen give Adgang til samme Art Embeder, som de alt bestaaende Skoleembedsexaminer gave Adgang til? Det var dette Spørgsmaal, Ministeriet havde ladet gaa videre til Universitetet.

I Anledning heraf maatte han da allerførst — i Tilslutning til sine Kolleger — fremhæve, at det vilde være overordentlig heldigt, om der ved de højere Skoler ogsaa kunde meddeles Eleverne en god Undervisning i Sløjd og Gymnastik. En saadan Undervisning vilde ikke blive en forøget Byrde, der lagdes paa dem. Tvertimod! Som gavnlig Modvægt mod den nu bestaaende Ensidighed og som særdeles væsentlig Støtte for meget af det øvrige Arbejde vilde den snarere trække fra end lægge til i Retning af Vanskelighed, ligesom den vilde kunne blive i særlig Grad udviklende og opdragende. Men en første Betingelse for, at Undervisningen skulde kunne blive god og frugtbringende, var den ofte nok nævnte, at Læreren stod paa samme Dannelsesstrin som de øvrige Lærere, og at baade Lærer og Fag nød samme Anseelse som de andre Lærere og Fag ved Skolen. Almindelige Haandværkere og Underofficerer kunde allerede derfor ikke med Held anvendes.

Men endnu af en anden Grund maatte de forkastes. Skulde Sløjd- undervisningen blive ret frugtbringende, burde den nemlig ikke indskrænkes

til, at Eleven lærte rent elementært at bruge Sav og Høvl, men det burde da sættes i den nøjeste Forbindelse med Undervisningen i samtlige Naturfag. Eleven burde lære selv at bygge de vigtigste fysiske og astronomiske Redskaber, selv at arbejde med disse og selv at uddrage Resultater af dette Arbejde. Han vilde paa denne Maade ikke blot lære sine Naturfag langt grundigere end ellers, men disse Fag vilde ved denne Behandling faae en langt mere udviklende og opdragende Indflydelse paa ham, end den nu havde. Betingelsen for, at dette kunde ske, var imidlertid den, at Sløjdlæreren foruden den fornødne Haandfærdighed tillige selv havde Indsigt i de nævnte Fag. Særlig vilde det være ønskeligt, at han var godt hjemme i Fysik, Astronomi, Mathematik og Tegning.

Og en tilsvarende Betingelse maatte en god Gymnastiklærer opfylde. Hans Opgave var jo den at lede Elevens legemlige Opdragelse, at forskaffe ham ikke blot en god Holdning og en smuk Optræden, men saavidt muligt et sundt, stærkt og smidigt Legeme og dermed blandt andet talrige vigtige Betingelser for sund og kraftig aandelig Virksomhed. At der kunde naae ind mod et saa betydningsfuldt Maal, var en Kjendsgjerning. Men Betingelsen var selvfølgelig den, at Gymnastiklæreren havde Begreb om, hvad en Organisme var, havde Kjendskab til Anatomi, Fysiologi o. s. v., Kjendskab til de forskjellige Legemsbevægelseres umiddelbare og middelbare Virkninger, Evne til at bedømme Elevernes Behov og til at vælge og benytte de forskjellige Øvelser derefter.

Kunde Staten skaffe vore højere Skoler saadanne Lærere i Sløjd og Gymnastik, vilde den sikkert i høj Grad forøge dens Værd som Opdragelsesanstalt, og et godt Middel hertil vilde upaatvivlelig Indrettelsen af tilsvarende Examinere være. Men da saavel Haandgjerningsfærdigheden som den gymnastiske Færdighed i ikke ringe Grad var betinget af særlige Anlæg, der ikke altid fulgtes ad, og da endvidere Sløjdundervisningen og Gymnastikundervisningen hver krævede sin Kreds af theoretiske Forkundskaber, vilde det ganske sikkert være rigtigst at indrette to Examinere: en Sløjdlærerexamen med de theoretiske Fag Tegning, Mathematik, Astronomi og Fysik og en Gymnastiklærerexamen med de theoretiske Fag Anatomifysiologi, organisk Mekanik o. s. v.

Skulde de paatænkte Lærere nu imidlertid virkelig kunne løse den før antydede Opgave, maatte de som sagt medbringe ikke blot en vis fylde i Almendannelse, men tillige en saa grundig Fagdannelse, at det vilde være ganske naturligt at kræve af dem, at de med Studenterexamen og de filosofiske Examen som Forudsætning havde dyrket de ovennævnte Fags studier og Færdigheder i et Omfang allernærmest svarende til, hvad der krævedes ved enhver af de alt bestaaende Skoleembedsexaminer. Men blev de nye Examinere indrettede med dette Krav for Øje, saae han heller intet Urigtigt i, at man ogsaa gav dem Titel af Skoleembedsexaminer og lod dem aabne Adgang til samme Art Embeder som de alt bestaaende. Alt andet lige burde vel endog en Mand, som var kyndig i Fysiologi, kaldet fuldt saa godt rustet til at forestaa en Opdragelsesanstalt som en Mand, der var en dygtig græsk Filolog eller en stor Mathematiker.

Tilbage stod endnu det Spørgsmaal: Hvem skulde vejlede til og afholde disse Examinere? At Universitetet, som det var, ikke ene kunde gjøre det, ligesaa lidt som det uden Laboratoriens og Hospitalers Hjælp vilde kunne vejlede til Lægeexamen, var en Selvfølge. Der maatte derfor i nærmere eller fjernere Tilknytning til Universitetet (eller maaske uden Tilknytning til dette) oprettes en Sløjdlærer- og en Gymnastiklærer-Uddannelsesanstalt beregnede paa de ovennævnte Krav, og disse to Anstalter maatte i Mindste overtage en Del af Opgaven. At lade Sløjdlærer- eller Gymnastiklærerexamen være en Slags uvæsentlig Tillægsprøve til en alt bestaaende Skoleembedsexamen, forekom ham lidet heldigt, ja for den sidstnævnte Examens Vedkommende omtrent umuligt, naar denne Tillægsprøve da ikke kunde kræve 2 til 3 Aars fortsat anstrengt Arbejde. Sløjdlærerexamen vilde vel falde en Del nærmere sammen med den nu bestaaende Skoleembedsexamen i Mathematik, Astronomi, Fysik og Kemi, og den vilde derfor til Nød kunne ordnes som en Tillægsprøve til denne. Imidlertid maatte den helst være et saa væsentligt Tillæg, at det sikkert vilde være retfærdigst til Gjengjæld at slaa noget af paa Fordringerne i et eller flere af de nævnte theoretiske Fag, og helst maatte den theoretiske og den praktiske Undervisning sikkert gaa Haand i Haand. Der vilde derfor her næppe være noget iveien for, at Kandidaterne paa Universitetet hørte Forelæsninger over de vedkommende theoretiske Fag og i disse bleve examinerede af de vedkommende Universitetslærere. Men ved Siden deraf maatte de paa Sløjdlæreranstalten undervises og siden prøves i selve Haandgjerningen, Tegningen deri indbefattet. At Forstander og Lærere her selv maatte være Besiddelse af naturvidenskabelig Dannelse for at kunne give Undervisningen den ovenantydende Form, var en Selvfølge, ligesom Anstalten sikkert ogsaa helst maatte være en under Kirke- og Undervisningsministeriet staaende offentlig Anstalt.

Hvad Gymnastiklærerexamen angik, maatte denne jo nærmest komme til at bestaa af lutter Fag, hvori der fortiden ikke toges Skoleembedsexamen. Mulig skulde der dog her foruden i de tidligere nævnte Fag ogsaa prøves i Mathematik, Fysik og lidt Kemi, der jo vare nødvendige Forudsætninger for Tilegnelsen af Fysiologien, ligesom Kandidaternes Brugbarhed som Lærere derved vilde blive yderligere udvidet. Hvorvidt der da vilde findes passende Forelæsninger ved Universitetet i det mathematisk-naturvidenskabelige eller det lægevidenskabelige Fakultet, skulde han ikke udtale sig nærmere om. I ethvert Tilfælde maatte dog ogsaa her en særlig, under Kirke- og Undervisningsministeriet staaende offentlig Anstalt overtage i det Mindste en stor Del af Opgaven. At netop en saadan Anstalt allerede var paatænkt af Ministeriet, var jo ikke ubekjendt.

I Modsætning til flere af sine Kolleger maatte han da hævde:

1. Det vilde være af stor pædagogisk Betydning, om der i vore højere Skoler ogsaa kunde gives en god Undervisning i Sløjd og Gymnastik, og det vilde derfor være overordentlig heldigt, om der gennem Oprettelsen af en Examen i Sløjd og en i Gymnastik kunde sørges for Tilvejebringelsen af passende Lærerkrafter.

2. Baade af ydre og indre Grunde maatte disse Examinere helst stilles saa vidtgaende Krav, at det vilde være ganske naturligt at give dem Navn og tilknyttede Rettigheder tilfælles med de alt bestaaende Examinere for Latinskolelærere.

3. Oprettelsen af disse to Examinere vilde imidlertid tillige kræve Oprettelsen af to tilsvarende Uddannelsesanstalter. Om disse ganske paa egen Haand skulde overtage de nævnte Uddannelser og Prøver, eller de højere eller ringere Grad skulde knyttes til og virke sammen med Universitetet, forekom ham at være et Spørgsmaal af anden Rang i Forhold til det vigtigere, om saadanne Examinere og Anstalter overhovedet burde oprettes eller ikke. I ethvert Tilfælde vilde det sikkert være heldigt, om Ministeriet, naar det havde gjort nærmere Udkast til Forbedringerne ved de omhandlede Examinere, gav Universitetet Lejlighed til at udtale sig om disse og særlig om, hvorvidt der virkelig var naaet en saadan Ligelighed. Kravene ved de nye og de alt bestaaende Former, at de tilknyttede Rettigheder ogsaa uden Uretfærdighed kunde gjøres ens.

I den af *det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet* under 24d September 1890 afgivne Erklæring bemærkedes.

Det behøvede næppe nærmere at paavises, i hvilken principiel Strid Optagelsen af de nævnte Undervisningsfag, Sløjd (og Gymnastik), i den bestaaende Skoleembedsexamens Ramme vilde komme til den gennem denne Indretning og Anordning gaaende Aand. Fakultetet skulde derfor i sine Ytringer om Sagen nærmest holde sig til dens mere praktiske Sider. Man miskjendte ingenlunde den Betydning, som de nævnte Fag kunde have eller alt havde for den skolesøgende Ungdoms harmoniske Udvikling i saavel aandelig som legemlig Henseende; men man mente, at dette i ligesaa høj Grad gjaldt om andre ikke i Andragendet nævnte Fag, saasom Musik (Sang og Tegning. Den samme Ligestilling turde i det Væsentlige tilkomme alle de nævnte Fag i praktisk Henseende; var det f. Ex. af stor Betydning for den vordende Mediciner og Polytekniker, at han kunde bruge sine Hænder, havde Øvelse i at anvende Redskaber o. s. v. og ikke først skulde til at erhverve sig disse Færdigheder, naar han var bleven vel gammel dertil, saa var det for Medicinere og Naturhistorikere af ikke mindre Betydning at kunne tegne, saa at de ikke stode hjælpeløse ligeoverfor de Præparater eller Naturgjenstande, som de ønskede at afbilde. Der saaes derfor ingen Grund til at stille disse Fag forskjellige i Henseende til den Uddannelse, som Læreren burde medbringe, og det skjønnedes hverken at være nødvendigt eller muligt, at Universitetet tog de nødvendige Fagprøver i sin Haand, eller indlemmede dem i sine Examinere. Det var vistnok en rigtig Bemærkning i Sløjdforeningens Andragende, at det af den nævnte Fag — og det kunde tilføjes: de dermed analoge — trivedes bedst i Skolen, naar det var dennes faste Lærere i de theoretiske Fag, der ogsaa meddelte Undervisningen i disse mere praktiske Discipliner; men det maatte vel være et naturligt Maal vilde, som man senere skulde paapege, kunne naaes ad anden Vej.

Ved at betragte det foreliggende Forslag noget nærmere fra dets eventuelle Udførelses Side mødte der Vanskelighed paa Vanskelighed. Simpelthen at fordre, at alle Kandidaterne til Skoleembedsexaminere fremtidig skuld

bruden alle deres andre theoretiske og praktiske Prøver, endvidere underkaste sig en nærmere bestemt Prøve i Sløjd (eller Gymnastik eller i begge Dele), var næppe Meningen; man vilde derved forøge de Byrder, der alleude hvilede tungt nok paa de Studerendes Skuldre. Saa kunde man tænke sig, at de nævnte Discipliner efter nærmere givne Regler kunde træde istedet for et (eventuelt to) af Bifagene. Dette syntes dog at være ligesaa urimeligt, da Bifagene jo uden Tvivl vare tagne med paa Grund af deres organiske Sammenhæng med Hovedfagene, hvilken Sammenhæng jo vilde brydes ved denne Bortskjæring af et Fag og Indkiling af et ganske uvedkommende. Selv om man f. Ex. tænkte sig Skoleembedsexamen i Naturhistorie og Geografi delt i 2 Faggrupper, en Reform, der vistnok vilde komme til Drøftelse, naar en Revision af Anordningen om Skoleembedsexaminer kom paa Dagsordenen, vilde man ikke istedetfor det Bortskaarne kunne substituere de nævnte Discipliner som obligatoriske; det gik ikke an at betinge Lærervirksomheden i Naturhistorie eller Geografi af Vedkommendes Haandfærdighed eller gymnastiske Evner. Fakultetet vilde derfor ikke kunne anbefale eller tiltræde slige Forslag. Det skulde endnu gjøre opmærksom paa, at de bestaaende Skoleembedsexaminer afholdtes helt og holdent ved Universitetet, under Ledelse af vedkommende Fakulteter, at den hele Forberedelse dertil skete ved disses eller den polytekniske Læreanstalts Lærere, og at Examinatorerne alle vare Universitetslærere. Skulde nu Prøver i Sløjd og Gymnastik — eventuelt i Tegning og Sang — optages i Skoleembedsprøvernes Rammer, vilde Konsekvensen blive Professorater i Sløjd, Gymnastik, Tegning o. s. v. — en Tanke, som kun behøvede at fremsættes, for at aabnare sin Urimelighed.

Derimod vilde det vistnok være ønskeligt, om det paa en eller anden Maade gjordes de Kandidater, der havde absolveret Skoleembedsexaminer, let ved passende Understøttelser eller deslige at uddanne sig i Sløjd, Gymnastik, Tegning og Musik — i et eller flere af disse Fag — ved de dertil indrettede Instituter udenfor Universitetet, saa at Undervisningen i disse Fag kunde overdrages dem, naar de maatte blive ansatte ved Skolerne.

Fakultetet antog, at denne Adgang vilde blive benyttet i passende Udstrækning af de Kandidater, som havde Anlæg i en af de ovennævnte Retninger, da der derved aabnedes dem en Udsigt til at kunne forbedre deres tarvelige Lønningsvilkaar.

Hvis Ministeriet ikke desmindre skulde beslutte sig til at fremme Noget, der mindede om »Sløjdforeningens« Forslag, var Fakultetet overbevist om, at en saadan Plan, naar den maatte have antaget en bestemtere Skikkelse, atter vilde blive forelagt Universitetet til Betænkning.

Konsistorium sluttede sig i Skrivelse af 7de Oktober 1890 ved Indsendelsen af Fakultetets Erklæringer til de deri fremkomne Udtalelser.

7. Magisterkonferens.

Ved Skrivelse af 21de Oktober 1890 begjærede Kirke- og Undervisningsministeriet Konsistoriums Erklæring i Anledning af et Andragende fra Docent, Dr. phil. *Cl. Wilkens* om, at hans Beskikkelse som midlertidig

Docent i Filosofi og Sociologi maatte ændres derhen, at der blev givet ham Bemyndigelse til at deltage i Besørgelsen af de filosofiske Kursus saavel som i Censuren ved Magisterkonferenser, Prisaafhandlinger og Doktordisputatser, naar dette maatte være nødvendigt eller ønskeligt.

Under 5te December s. A. indsendte Konsistorium en fra det filosofiske Fakultet indhentet Erklæring af 25de November s. A., hvori udtaltes, at Fakultetet ikke skjønnede, at der med Hensyn til Forelæsningskursus kunde være Grund til nogen særegen Forholdsregel, hvorimod det fandt, at det vilde være meget heldigt til Lettelse af Forretningsgangen, om Ministeriet vilde bemyndige Fakultetet til, uden at indhente speciel Tilladelse for hvert enkelt Tilfælde, at kunne tilkalde Docent Wilkens til Deltagelse i Censuren ved Magisterkonferenser, Prisaafhandlinger og Doktordisputatser i saadanne Tilfælde, hvor Fakultetet maatte finde det nødvendigt eller ønskeligt. Konsistorium anbefalede Fakultetets Forslag.

Ved Skrivelse af 12te December 1890 meddelte Ministeriet det filosofiske Fakultet Bemyndigelse til uden at indhente speciel Tilladelse for hvert enkelt Tilfælde, at kunne tilkalde Dr. Wilkens til Deltagelse i Censuren ved Magisterkonferenser, Prisaafhandlinger og Doktordisputatser i saadanne Tilfælde, hvor Fakultetet maatte finde det nødvendigt eller ønskeligt, hvorhos Ministeriet tilføjede, at det efter Konsistoriums og Fakultetets Udtalelser ikke fandt, at der med Hensyn til de filosofiske Forelæsningskursus var Grund til at træffe nogen særegen Forholdsregel i den af Dr. Wilkens ønskede Retning.

— Angaaende en lignende Bemyndigelse for Docent, Dr. *Kr. Nyrops* Vedkommende, jfr. under IV. Priskonkurrencer, S. 541—42.

8. Andre Examinere.

Juridisk Examen for Ustuderede.

Ved Skrivelse af 3die Oktober 1890 meddelte Kirke- og Undervisningsministeriet, efter Fakultetets Indstilling, Tilladelse til, at N. N. maatte indstille sig til juridisk Examen for Ustuderede i Vinteren 1890—91, uagtet han var blevet rejiceret ved den skriftlige Examen i Sommeren 1890.

— Lignende Andragender fra 2de Kandidater, der vare blevne rejicerede ved den skriftlige Del af Examen i 1890—91, om at indstille sig til Examen i Sommeren 1891, bleve bevilgede ved Ministeriets Skrivelse af 3die Marts 1891. Fakultetet anbefalede Andragenderne, da den ene Ansøger var ældre end sædvanligt og den anden havde sikker Udsigt til at faae en Ansættelse, hvis han kunde faae Examen inden August s. A.

— I Anledning af et Andragende fra N. N. om Tilladelse til at supplere den af ham i Vinteren 1890—91 aflagte Prøve i den skriftlige Del af juridisk Examen for Ustuderede med en mundtlig Prøve i Examensterminen Sommeren 1891, meddelte Ministeriet i Skrivelse af 19de Maj s. A., at det Ansøgte ikke kunde bevilges, da Examen til enhver Tid maatte tages i sin Helhed. Fakultetet bemærkede i sin Erklæring af 9de s. M., at Andrageren havde indstillet sig til den skriftlige Prøve i samme Maaned og fuldendt den, saaledes at Spørgsmaalet vistnok allerede af den Grund maatte bortfalde, men at Fakultetet overhovedet ikke kunde tilraade

evigelsen af et Andragende som det foreliggende, der aldrig vidstes at ere tilstaaet og som vilde stride mod Examenens Karakter som en Enhed, hvorhos derved vilde kunne fremkaldes uoverkommelige eller dog meget ure praktiske Vanskeligheder.

— Ved Ministeriets Skrivelser af 4de, 18de og 21de Juli 1891 blev t, efter Fakultetets Indstillinger, tilladt 5 Kandidater, der bleve rejicerede d juridisk Examen for Ustuderede i Sommeren 1891, at indstille sig til samme Examen i Vinteren 1891—92.

IV. Priskonkurrencer.

a. Forskjellige Afgjørelser.

Ved Cirkulære af 13de November 1890 erindrede Konsistorium Fakulteterne om, at Forslagene til Universitetets Prisspørgsmaal ifølge § 376 Samling af de for Universitetsforholdene gjældende Retsregler skulle indendes gennem vedkommende Fakultet, og ikke direkte af vedkommende universitetslærer.

— I Skrivelse af 3die December s. A. gjorde Konsistorium det filosofiske Fakultet opmærksom paa, at en af de indkomne Besvarelser af Disputatsopgaverne i Filosofi for 1889—90 først var bleven afleveret den 2den M. om Morgenen, uden at Forfatteren enten iforvejen havde indgivet et Andragende om at maatte aflevere Afhandlingen efter Tiden eller havde ledsaget Afhandlingen med nogen Undskyldning eller Forklaring af, hvorfor den var indkommen for sent. Konsistorium overlod Fakultetet at afgjøre, hvorvidt det vilde lade denne Afhandling blive underkastet Bedømmelse eller ikke, men tilføjede, at den Dom, som maatte blive fældet i den, hvis den overhovedet blev bedømt, ikke maatte kunne være til Gavn for nogen af de Afhandlinger, der vare indkomne i rette Tid.

Under 13de s. M. tilstillede Konsistorium det filosofiske Fakultet en Disputatsopgave den 6te s. M. afgivet Besvarelse af Universitetets Prisspørgsmaal i østerdansk Filologi for 1889—90, som Forfatteren havde anholdt om at maatte blive antaget til Bedømmelse, idet han til Støtte herfor anførte, at en kronisk Øjeninflammation, foraarsaget ved længere Tids uafbrudt Arbejdet med fremmede Typer, havde vanskeliggjort Afskriften og forsinket Indsendelsen. Konsistorium overlod Fakultetet at afgjøre Spørgsmaalet om Bedømmelse med samme Bemærkning som ovenfor.

Begge Afhandlinger bleve af Fakultetet antagne til Bedømmelse.

— I Skrivelse af 6te Januar 1891 anholdt det filosofiske Fakultet om, — at der ikke blandt dets Medlemmer fandtes noget, der kunde tiltræde Bedømmelsen af de 4 Afhandlinger, der vare indkomne som Besvarelse af Universitetets Prisopgave i romansk Filologi, — at der maatte meddeles det Konsistorium til Gjenbødelse til i dette Øjemed at tilkalde midlertidig Docent, Dr. phil. Nyrop, hvorhos Fakultetet, da der sandsynligvis ofte vilde fremkomme lignende Tilfælde, anholdt om, at der maatte meddeles Fakultetet en mere almindelig Bemyndigelse til at tilkalde Dr. Nyrop til Censuren ved Prisaafhandlinger, Disputatskonferenser og Doktordisputatser, uden at indhente speciel Tilbødelse for hvert enkelt Tilfælde. Konsistorium anbefalede Sagen i Skrivelse af 15de s. M.